

NOT: Personel gider oranına bakılmaksızın eski hükümlü işçi istihdamının yapılabileceği hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-15892618

15/06/2026

Konu: Görüş (Personel Gider Oranına Bakılmaksızın Eski Hükümlü İşçi İstihdamının Yapılabileceği)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi: tarihli ve sayılı yazısı.

..... Belediye Başkanlığınca istihdam edilmesi planlanan eski hükümlülere ilişkin olarak, bu kapsamda istihdam edilecek eski hükümlü işçilere ait giderlerin Belediyenin personel gider oranı hesabına dâhil edilip edilmeyeceği hususunda görüş talep edilen ilgi yazı ve ekleri incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesinde, "*İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde üç engelli, kamu işyerlerinde ise yüzde dört engelli ve yüzde iki eski hükümlü işçiyi veya 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu veya 16/6/1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu kapsamına giren ve askerlik hizmetini yaparken 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinde sayılan terör olaylarının sebep ve tesiri sonucu malul sayılmayacak şekilde yaralananları meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler. Aynı il sınırları içinde birden fazla işyeri bulunan işverenin bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısı, toplam işçi sayısına göre hesaplanır.*

Bu kapsamda çalıştırılacak işçi sayısının tespitinde belirli ve belirsiz süreli iş sözleşmesine göre çalıştırılan işçiler esas alınır. Kısmi süreli iş sözleşmesine göre çalışanlar, çalışma süreleri dikkate alınarak tam süreli çalışmaya dönüştürülür. Oranın hesaplanmasında yarım kadar kesirler dikkate alınmaz, yarım ve daha fazla olanlar tama dönüştürülür. İşyerinin işçisi iken engelli hâle gelenlere öncelik tanınır.

İşverenler çalıştırmakla yükümlü oldukları işçileri Türkiye İş Kurumu aracılığı ile sağlarlar. Bu kapsamda çalıştırılacak işçilerin nitelikleri, hangi işlerde çalıştırılabilecekleri, bunların işyerlerinde genel hükümler dışında bağlı olacakları özel çalışma ile mesleğe yönlentilmeleri, mesleki yönden işverence nasıl işe alınacakları, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

..." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 19/9/2009 tarihli ve 27354 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Eski Hükümlü veya Terörle Mücadelede Malul Sayılmayacak Şekilde Yaralananların İşçi Olarak Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde, "(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Eski hükümlü: Affa uğramış olsa bile Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, millî savunmaya karşı suçlar, Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, cinsel saldırı veya çocuğun cinsel istismarı suçlarından mahkûm olmamak şartıyla; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezası alan ya da ceza süresine bakılmaksızın zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından hüküm giyenlerden cezasını tamamlayanlar, cezası ertelenenler, koşullu salıverilenler, denetimli serbestlikten yararlananlardan eski hükümlü belgesi ile durumlarını belgelendirenleri,

...

f) *Öncelik hakkına sahip olanlar: 29/6/2009 tarih ve 2009/15188 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilenleri,*

...

ifade eder." hükmü ile 6 ncı maddesinde, "(1) Kamu kurum ve kuruluşları işçi ihtiyaçlarını, iş kolu, meslek pozisyonu, öğrenim, iş tecrübesi, ücret, sosyal yardımlar gibi ayrıntılarla yazılı veya elektronik ortamda Kurumdan talep etmek ve Kurum tarafından gönderilenler arasından karşılamak zorundadır.

..." hükmü yer almaktadır.

Görüleceği üzere, kamu kurum ve kuruluşlarının sürekli işçi statüsünde istihdam etmekle yükümlü oldukları eski hükümlülere ilişkin tüm hususlar ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Eski hükümlü kapsamına girenlerin kimler olduğu açıkça tanımlanmış olup kapsama dahil kurumların eski hükümlü istihdamını Türkiye İş Kurumu aracılığıyla yapacakları belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde kanundan doğan mecburi yükümlülüklerin yerine getirilmesi bakımından personel gider oranına bakılmaksızın ve Bakanlığımızdan herhangi bir izin alınmaksızın eski hükümlü işçi alımının yapılabileceği mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü

Dağıtım:

Gereği:

..... Belediye Başkanlığına

Bilgi.

..... Valiliğine

(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü)